

Plenum

Torsdag 13.11.2025 kl. 16.00—21.14

2.4. Muntlig fråga om datacentraler (Harry Harkimo liik)

Muntligt spørsmål MFT 179/2025 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Harkimo, varsågod.

Debatt

16.32 **Harry Harkimo liik:** Arvoisa puhemies, ärade talman! Datakeskuksista on ollut paljon puhetta tänään. Datakeskuksia on Suomeen suunnitteilla noin 200 kappaletta, ja syy siihen, miksi ne haluavat Suomeen, on se, että Suomessa on melkein halvin sähkö koko EU-maissa. Sen lisäksi annetaan vielä tukia näihin datakeskuksiin, jotta niitä rakennettaisiin. Kun datakeskuksia rakennetaan, niin se on monessa noin miljardin kustannus, ja se antaa työtä ihmisille, jotka ovat rakennusteollisuudessa, mutta mitä tapahtuu sen jälkeen, kun datakeskukset ovat valmiita? Onko meillä tarpeeksi sähköä näihin datakeskuksiin? Yksi alue on jo ilmoittanut, että ihmisten sähkö nousee. Oulun yliopisto teki tutkimuksen, jossa sanottiin, että Suomi ei ole omavarainen vielä kymmenen vuodeen kuluttua sähkössä, mikä todistaa sen, että jos datakeskukset imevät kaikki nämä sähköt, mitä kuluttaja joutuu maksamaan.

Sitten toinen kysymys, pääministeri Orpo: Kun te keuhutte näitä datakeskuksia, niin kertokaa minulle: [Puhemies koputtaa] Työllistävätkö ne enemmän kuin koiran ja vahtimestarin silloin kun ne ovat valmiita? Kuinka monta ne työllistävät?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.33 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toivottavasti energiaministeri voi vastata tähän sähkökysymykseen. — Datakeskukset työllistävät kyllä valmistuttuaankin. [Harry Harkimo: Kuinka monta?] Esimerkiksi olen nähnyt Kouvolan osalta lukuja, että puhutaan noin paristasadasta vakituisesta työpaikasta. Minusta se on paljon Kouvolan kokoiseen kaupunkiin. Rakennusaikana puhutaan eri puolille Suomea jopa kymmenistätuhansista työpaikoista vuosien periodilla näiden rakentamisen aikana. Kannattaa perehtyä, kun hallitus teetti selvityshenkilöllä raportin datataloudesta. Siellä käydään läpi tämä sähkön riittävyys. Me haluamme varmistaa sen, että kansalaisille ja yrityksille riittää kohtuuhintaista sähköä Suomessa. Siellä käydään läpi nämä datakeskusten työllisyysvaikutukset ja pohditaan sitä, miten siihen ympärille voitaisiin rakentaa datataloutta enemmän, niitä datakeskuksia hyödyntävää työllisyyttä. Meillä on loistavia mahdollisuuksia. Me ollaan tekoälyssä ja monissa muissa asioissa aivan huippua maailmassa. [Puhemies koputtaa] Minä ja hallitus näemme aidosti mahdollisuuksia kymmenilletuhansille

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

työpaikoille rakennusaikana, mutta myös vielä sen jälkeen tuhansissa työpaikoissa eri puolille Suomea. [Timo Harakka: Näin on, hyvä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ojala-Niemelä, olkaa hyvä.

16.35 Johanna Ojala-Niemelä sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Yritysten toimintaedellytysten parantaminen ja yritystoiminnan uudistuminen ovat avainasemassa talouskasvun lisäämiseksi Suomessa. Erityisesti uusien yritysten menestys perustuu suurelta osin riittävään rahoituksen saatavuuteen. Nyt yrittäjiltä tulee toistuvasti viestiä siitä, että rahoitusta ei järkeviinkään hankkeisiin saada, tai jos lainaa myönnetään, niin ehdot ovat kovat. Vaaditaan suurta omarahoitusosuutta, korkeita korkoja, lyhyttä laina-aikaa tai kiinteistöjä vakuudeksi savupiippua myöten.

Eilen vietettiin veropäivää, ja parasta tulosta olivat tehneet meidän pankkien liikelaitokset ja rahoituslaitokset. Vaikka varaa lainoittaa hankkeita on, pankkien nyörit pysyvät tiukasti kiinni. Pankkien sääntely olisi perattava, ja edustaja Mäkynen tässä kysyikin asiaa jo etukäteen, mutta siihen vastausta saamatta, jotta lainansaanti helpottuisi ja talous lähtisi nousuun. Arvoisa ministeri, onko tältä osin tulossa toimia?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä.

16.36 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Ja kiitoksia edustajalle erittäin tärkeästä kysymyksestä, sillä tämä sama asia tulee varmasti meille kaikille vastaan eri puolilla Suomea, ja kun itsekin paljon olen kentällä ja kierrän tapaamassa yrittäjiä, niin kyllä se tuska on melkoinen siinä.

On samalla myös todettava niin, että kun katsotaan meidän pankkien tilannetta, niin meidän koko pankkisektorihan on EU:n mittakaavassa erittäin hyvässä kunnossa, hyvin keskittynyt, ja samalla myös luottotappiot ovat hyvin pieniä, eli kyllähän tässä nyt jotain mätää on selvästi olemassa. Elinkeinoministeri Sakari Puisto on myös tässä salissa todennut jo aikaisemmin, että tätä pankkisääntelyä nyt arvioidaan, ja meillä on kyllä vahva tahtotila löytää nyt myös omin kotimaisin toimin uusia työkaluja siihen, että kun yrittäjä kävelee siitä pankin tuulikaapista sisälle, niin häntä ei sieltä taas käännytetä takaisin ulos vaan hän pääsee tiskille, hänen kanssaan neuvotellaan, sovitaan asioista, ja hän saa rahoitusta niitä hankkeitaan varten, koska nehän luovat kestävästi työpaikkoja joka puolelle Suomea ja uusia työpaikkoja. Me olemme tähän työhön täysin sitoutuneita.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kumpula-Natri, olkaa hyvä.

16.37 Miapetra Kumpula-Natri sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta on tärkeää, että me tätä kasvua haemme yhdessä ja koetamme löytää todellisia ratkaisuja. Pääministeri, teidän tehtävänne on optimismin luominen, mutta myös konkreettisin teoin. Menee niin, että kun saamme investointeja, me saamme työpaikkoja ja kun yritykset pystyvät toimimaan, niitten ei tarvitse irtisanoa, ja kasvusta ei tule mitään ilman rahoituksen hakemista. Siitä viestiä on tullut todella paljon, että sitä ei löydy.

Teillä on nyt mahdollisuus suorassa lähetyksessä myös näyttää vähän lämmintä sydäntä niille konkurssia hakemaan joutuville yrittäjille. Niitä on yksin vaikka suomalaisella vaatesektorilla satoja. Sanoitte äsken, aikaisemmin, kun tästä keskusteltiin, että te ette usko lu-

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

kuja, vai mitä kuulin siinä, kun edustaja Harakka sanoi, että meillä on ennätysmäärät koko tällä vuosituhannella konkurssseja. Myös sinne on mahdollisuus saada.

Ja toinen: teillä on mahdollisuus suorassa lähetyksessä myös poistaa epävarmuutta, johon ei tullut vastausta aikaisemmin. Milloin poistuu tämä hihasta vedetty tuulivoiman etäisyyssääteilyriski, [Puhemies koputtaa] joka tarkoittaa rakennuspaikkojen vähenemistä esimerkiksi Etelä-, Länsi- ja Itä-Suomessa [Puhemies koputtaa] 75—100 prosenttia joidenkin arvioiden mukaan? Milloin tämä epävarmuus poistuu?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, edustaja. — Ministeri Multala, olkaa hyvä.

16.39 Ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala (vastauspuheenvuoro): Puhemies! On täysin selvää, että konkurssi on aina todella valitettava asia. Samaan aikaan kuitenkin tähän pitää huomauttaa, että meillä syntyy myös jatkuvasti valtavasti uusia yrityksiä, ja se on tietenkin aina positiivista. [Välihuutoja vasemmalta]

Tuulivoiman etäisyyssääntelystä: Olen samaa mieltä siitä, että meillä on paljon paikkakuntia, missä tällä hetkellä haluttaisiin luoda edellytyksiä sille tuulivoiman syntymiselle ja sitä pyritään luomaan esimerkiksi maakuntakaavoittamalla niitä paikkoja. Tällä hetkellä itse asiassa suurin syy epävarmuuteen, mikä liittyy tähän, ei ole suinkaan tämä meidän lainsäädäntömme tässä kohdin, vaan se, että siellä on tehty muun muassa erilaisia tulkin-toja metsäpeuran suhteen, jotka haastavat sitä kaavoituksen eteenpäinviemistä. Noudatetaan erityistä varovaisuutta metsäpeuran suhteen, ja tätä ongelmaakin me haluamme ratkoa.

Mutta totta kai me haluamme myös luoda edellytykset sille, että jatkossakin tuulivoiman rakentaminen Suomessa on erityisen mahdollista samaan aikaan, kun huolehditaan siitä, [Hälinää — Puhemies koputtaa] että kuntien rajat ylittävät haitat pystytään minimoimaan ja asukkaiden kuuleminen myöskin parhaalla mahdollisella tavalla huomioimaan. Tätähän me ratkomme alueidenkäyttölaissa, ja ratkaisu tulee varmasti aivan lähiaikoina.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Wickström, varsågod.

16.40 Henrik Wickström r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! On pakko todeta, että tämän kahden ja puolen vuoden aikana hallitus on tehnyt poikkeuksellisen paljon toimia ja tuonut läpi tänne eduskuntaan lakeja, joilla on haluttu edistää Suomen kilpailukykyä ja kasvua. Mainittakoon tässä muutama.

Aloitetaan vaikkapa työmarkkinauudistuksista: paikallinen sopimus on toteutettu, ja tämän lisäksi myöskin on tehty yritykselle helpommaksi palkata se ensimmäinen työntekijä, mikä yleensä on yksi iso pullonkaula, kun yritys lähtee kehittymään. Tämän lisäksi luvitusta on sujuvoitettu. Olen itse kotoisin Länsi-Uudeltamaalta, jossa on paljon puhtaan siirtymän hankkeita liikenteessä, ja on ollut mahtavaa kuulla, että enää ei se hallinto-oikeuden käsittely kestä puoltatoista vuotta, vaan se voi kestää 6—8 kuukautta. Tällä on tosi iso merkitys sille, että me saadaan investointeja Suomeen. Sen lisäksi työn ja yrittämisen kannusteita on myöskin kaikin keinoin parannettu, muun muassa veroporkkanoin. Tähän haluan tuoda esiin ja kompata myöskin sosiaalidemokraattien esiin tuomaa huolta tästä rahoituksen tilanteesta, koska kun keskustellaan pk-yritysten kanssa, niin itse saan jatkuvasti myöskin sitä viestiä, että se suurin pullonkaula liittyy rahoitukseen, ja tämän eteen ja tämän ratkaisemiseksi hallitus tekee myöskin toimia.

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

Itse olisin kysynyt työministeri Marttiselta, joka valmistelee tällä hetkellä hankintalain uudistusta, jonka avulla halutaan myöskin vahvistaa kasvua: millä tavalla uskotte ministerinä, [Puhemies koputtaa] että hankintalain uudistus tulee vahvistamaan ennen kaikkea pk-yritysten toiminta- ja kasvuedellytyksiä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Marttinen, olkaa hyvä

16.41 Työministeri Matias Marttinen (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, herra puhemies! Kiitoksia myös erittäin hyvästä kysymyksestä. Kun Suomessa meidän kunnat, kaupungit, hyvinvointialueet ja muut julkiset organisaatiot tekevät vuositason kymmenillä miljardoilla euroilla julkisia hankintoja, siis veronmaksajien rahalla, niin totta kaihan meidän yhteinen tehtävämme on huolehtia siitä, että ne hankinnat tehdään kustannustehokkaasti ja vielä niin, että myös pienemmät yritykset pääsevät niihin julkisiin hankintoihin kiinni. Tässä meillä on ollut tiettyjä ongelmia myös lainsäädännössä, ja nyt tässä hankintalain uudistuksessa on nimenomaan tarkoitus tehdä muutoksia, joissa tullaan velvoittamaan jakamaan näitä hankintoja myös pienempiin osiin ja toisaalta taas turvaamaan se, että myös pk-yritykset, pk-kenttä, ympäri Suomea pääsevät tarjoamaan omia tuotteitaan ja omia palveluitaan näissä julkisissa hankinnoissa. Tässä oikeastaan näen, herra puhemies, että tähän on aivan yhteistä työtä, sillä totta kai vaikka lisäalassa tai Kuopiossa, Kittilässä, missä päin Suomea ollaankin, kuntapäättäjien ja viranhaltijoiden etu on se, että mahdollisimman suuri osa niistä julkisista hankinnoista jää sinne omalle kotiseudulle, jolloin myös se työllisyysvaikutus [Puhemies koputtaa] on kaikkein suurin siellä paikallisella tasolla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen. Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

16.43 Joona Räsänen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Totta kai me kaikki täällä varmasti toivomme, että kasvu lähtee liikkeelle, koska jos se ei lähde, niin emme me selviä. Näin yksinkertaista se on. Mutta, arvoisa pääministeri, ei se taida ihan vain pelkästään hurskailla toiveilla lähteä. Jos se kasvun liikkeelle lähteminen on kiinni siitä, että täällä pitää sulkea silmät, olla hiljaa epäkohdista, niin tehdään sitten niin joka päivä: kokoonnutaan piiriin ja taputellaan toisiamme selkään ja lauletaan Kumbayata, [Naurua] jos se sillä sitten lähtee liikkeelle. Mutta varmasti tässä tarvitaan myös aktiivisia politiikkatoimia ja ainakin sellaisia toimia, ettei itse mennä vaikeuttamaan sen kasvun liikkeelle lähtemistä.

Arvoisa puhemies! Arvoisa pääministeri, arvostan sitä, että suhtaudutte rakentavasti tähän ehdotukseen siitä, että yritysten rahoitus voitaisiin varmistaa ja varsinkin kasvuyritysten rahoitus voitaisiin varmistaa sillä, että saataisiin paremmin piensijoittajat mukaan tähän yritysten kasvun rahoittamiseen. Voisitko tässä kyselytunnin päätteeksi todeta, että olette valmis tuomaan tästä vielä hallituksen esityksen eduskunnan käsittelyyn?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.44 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Oli taas hauskat rytmit edustajan kysymyksessä, mutta nyt kuitenkin haluan sanoa sen, että me ollaan todella tehty paljon näitä uudistuksia, mutta sen lisäksi kädet savessa koko ajan teh-

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

dään töitä, jotta investoinnit etenevät, jotta kauppoja syntyy: jäänmurtajat, Meyerin telakan jättikaupat kymmeneksi vuodeksi, datataloutta, datakeskuksia, joka päivä eri puolilla maata edistetään, tämä Fazerin investointi, tuulivoimahankkeita.

Mitä autotehtaaseen tulee, niin sen ongelmat johtuvat ennen kaikkea eurooppalaisen autoteollisuuden suuresta kriisistä. Kapasiteettia on liikaa, kysyntä alhaalla. Teemme kaikemme, jotta sinne löytyy lisää autoja. Autetaan, jotta he saavat lisää autoja valmistettavaksi. Ja se, mitä me voimme valtiona tehdä, on etsiä sinne myöskin puolustusteollisuuden valmistusta.

Nämä ovat hyviä esimerkkejä siitä, mitä me tehdään. Me emme lauleskele Kumbayata, vaan me teemme töitä, me haemme Suomeen investointeja, me autamme yrittäjiä, investoreita.

On kiva kuulla, että teilläkin on yksi idea, millä saadaan ihmiset sijoittamaan. [Naurua] Katsokaa, mitä hallitus on tehnyt, kun minä en halua tätä silmänpääntötemppua, [Puhemies koputtaa] että hämätään yhdellä pikku-uudistuksella ja haukutaan kaikki ne todelliset uudistukset, [Puhemies koputtaa] mitä hallitus on tehnyt. Mutta tervetulleena otetaan tämäkin ehdotus vastaan, mutta älkää hämätkö.

Frågan slutbehandlad.